

ANDRZEJ PANASIUK

ORCID: 0000-0002-0847-2315

Collegium Witelona Uczelnia Państwowa
andrzej.panasiuk@collegiumwitelona.pl

Polityki publiczne jako jedno z narzędzi wpływu państwa na gospodarkę

Abstrakt: Współcześnie nikt nie ma już wątpliwości, że planowanie gospodarcze jest jedną z ważniejszych funkcji oddziaływania państwa na gospodarkę. Państwo coraz aktywniej angażuje się bowiem w przygotowywanie szczegółowych polityk publicznych nastawionych na osiągnięcie celów publicznych w gospodarce. Szczególną aktywność władzy publicznej w ostatnim okresie możemy zaobserwować w obszarze zamówień publicznych.

Autor podejmuje w artykule próbę analizy rozwoju planowania strategicznego państwa z wykorzystaniem polityk publicznych.

Słowa kluczowe: planowanie strategiczne, polityki publiczne, zamówienia publiczne.

Wprowadzenie

Cele aktualnej polityki władz publicznych są zazwyczaj wyrażane przez aktualnych dysponentów władzy i to oni *de facto* kreują formy, za pomocą których sektor publiczny będzie realizował postawione przed nim oczekiwania oraz ich zakres¹. W doktrynie zgodnie przyjmuje się stanowisko, że ewolucja w podejściu do roli władzy publicznej w gospodarce oraz instrumentów, za pomocą których wpływa ona na aktywność uczestniczących w niej podmiotów, przebiega w kierunku osiągania celu określonego przez politykę, a nie bezpośredniego działania administracji na rzecz osiągnięcia tego celu². Dlatego też jedną z form interwencji

¹ H. Izdebski, M. Kulesza, *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 1998, s. 99–120.

² *Ibidem*, s. 99–120; H. Izdebski, *Historia myśli politycznej i prawnej*, Warszawa 1996, s. 154–156; M. Wierzbowski, *Prawo gospodarcze. Zagadnienia publicznoprawne*, Warszawa 2005, s. 27–28.

państwa w gospodarkę i wywierania na nią wpływu jest opracowywanie polityki gospodarczej państwa w poszczególnych sektorach. Dzieje się tak dlatego, że zachodzące współcześnie zmiany, zwłaszcza ich szybkość i niejednokrotnie nieprzewidywalność, uzasadniają potrzebę strategicznego podejścia do zarządzania rozwojem, tak by władze mogły w zakresie swoich kompetencji „sterować, a nie wioskować”.

Należy przyjąć, że polityki publiczne są pewnego rodzaju strategicznym planowaniem kierunków rozwoju państwa lub wybranych obszarów, w których państwo jest jednym z uczestników. W literaturze przedmiotu możemy zaobserwować dość spójne próby definiowania planowania strategicznego, traktujące strategię jako pewną generalną koncepcję systemowego, długofalowego działania, opartą na uznanych wartościach, obejmującą formułowanie i modyfikowanie celów oraz ogólnych sposobów ich osiągnięcia³. Polityki publiczne nie muszą mieć formy planu, ale najczęściej taką formę przyjmują.

Konstruując politykę publiczną wybranego obszaru gospodarki, należy przede wszystkim definiować cele i środki niezbędne do ich osiągnięcia perspektywicznie. Realizacja założeń polityki publicznej będzie bowiem stanowiła projektowanie przyszłości, jakiej pragniemy, zgodnej z naszymi aspiracjami, przy wykorzystaniu środków prowadzących do ich realizacji⁴. Polityka publiczna w takim ujęciu będzie procesem zmierzającym do sformułowania założeń strategicznych na podstawie wielu różnych czynników zewnętrznych, mogących mieć realny wpływ na sprawne funkcjonowanie konkretnego obszaru aktywności gospodarczej państwa. Jeżeli tak, to opracowując określoną politykę, władza musi podejmować liczne działania planistyczne, zmierzające do projektowania przyszłej rzeczywistości. Należy pamiętać, że planowanie jest tradycyjnie przedstawiane jako narzędzie formułowania i wdrażania decyzji strategicznych. Pojęcie to jest przy tym używane w różnych znaczeniach i przypisuje mu się rozmaite funkcje, zarówno na poziomie przedsiębiorstwa, jak i całej gospodarki narodowej. W niniejszym artykule przyjrzymy się planowaniu gospodarczemu w kontekście polityki zakupowej państwa.

Krótki rys historyczny

Idea planowania gospodarczego w skali makroekonomicznej znana jest od dawna. Już bowiem w czasach starożytnego Rzymu cesarze opracowywali plany działań gospodarczych w poszczególnych sektorach. Szczęólnego znaczenia planowanie nabrało u schyłku Imperium Rzymskiego. Jego koniec wiązał się

³ J. Penc, *Strategie zarządzania*, Warszawa 1994, s. 43–68.

⁴ P. Banaszyk, R. Fimińska-Banaszyk, A. Stańda, *Zasady zarządzania w przedsiębiorstwie*, Poznań 1997, s. 81.

bowiem z niemożliwością zaspokajania potrzeb w związku z brakiem zasobów. To właśnie koniec Cesarstwa charakteryzuje się psuciem pieniądza (dotyczy to czasów panowania Klaudiusza II Gockiego, 268–270 rok n.e.) oraz gwałtownym wzrostem inflacji. Dopiero cesarz Dioklecjan starał się powstrzymać inflację, wprowadzając szczerlny system kontroli wszystkich usług i dóbr. To za jego czasów przeprowadzano staranne wyliczenia odnośnie do tego, ile potrzeba zboża, tkanin, oliwy, oręża i innych dóbr, aby zapewnić utrzymanie pojedynczego żołnierza, co w zestawieniu z militarnymi potrzebami państwa umożliwiało ustalenie, jakie jest roczne zapotrzebowanie państwa na poszczególne dobra i usługi. Mając taką wiedzę, można było określić możliwości podatników do dostarczenia niezbędnych dóbr i usług⁵. Ostatecznie upadek Rzymu był efektem regresu gospodarczego, spowodowanego zbyt wysokimi podatkami, inflacją i nadmierną regulacją⁶.

W kolejnych epokach planowanie również odgrywało ważną rolę. W okresie monarchii panujący nie opracowywał odrębnych dokumentów zawierających programy rządzenia państwem. Nie oznaczało to jednak, że jego działanie było pozbawione jakiegokolwiek programowania i określania celów perspektywicznego rozwoju państwa. Z kolei w okresie rozwoju parlamentaryzmu monarcha był zobowiązany do prezentowania swoich zamierzeń politycznych i gospodarczych przed parlamentem, by nieco później musieć uzyskiwać jego zgodę.

W praktyce planowanie gospodarcze występowało początkowo jedynie w ramach funkcjonowania przedsiębiorstw. Obecnie jednak największe znaczenie zyskało centralne planowanie gospodarcze, często występujące w postaci programów lub polityk publicznych.

Pierwsze próby planowania gospodarczego w skali makroekonomicznej podejmowano w Polsce w okresie międzywojennym. Prekursorem w tym zakresie był premier Eugeniusz Kwiatkowski, za czasów którego zostało utworzone Biuro Planowania. W ramach prac prowadzonych w Biurze Planowania został w 1936 roku opracowany pierwszy plan inwestycyjny państwa na lata 1936–1940. Kwiatkowski nie poprzestał jednak na sporządzeniu wyłącznie tego planu, gdyż już w 1938 roku przedstawił projekt wieloletniego planu perspektywicznego, obejmującego 15 lat (1939–1954).

Dalszy rozwój centralnego planowania gospodarczego nastąpił po II wojnie światowej, kiedy to upowszechniło się ono w różnych formach w większości światowych gospodarek. Powojenne państwo i jego gospodarka potrzebowały sprawnych instrumentów umożliwiających realizację zadań publicznych, nastąpiły więc czasy wprowadzania zasad gospodarki planowej sterowanej centralnie przez aparat władzy państwowej. Gospodarka planowa w założeniach tworzyła podstawę funkcjonowania państwa budującego porządek swego działania, opie-

⁵ S. Williams, *Diocletian and the Roman Recovery*, Methuen-New York 1985, s. 102–139.

⁶ B. Bartlett, *How Excessive Government Killed Ancient Rome*, „Cato Journal” 14, 1994, nr 2.

rając się na planie centralnym, umożliwiającym realizację gospodarki nakazowo-rozdzielczej, czyli gospodarki, w której wszystkie decyzje dotyczące produkcji i konsumpcji były podejmowane przez państwo. Taki model gospodarki przyczynił się do nieracjonalnego wykorzystywania czynników wytwórczych, które były własnością państwa, ze względu na brak w działaniach motywatora, jakim mogła być konkurencja.

Plany gospodarcze były podstawową metodą sprawowania kontroli przez państwo nad procesami gospodarczymi. Polska, należąca do bloku państw socjalistycznych mających gospodarki oparte na zasadach centralnego planowania, miała dość rozbudowane zasady i reguły planowania gospodarczego. Zasady te były jednak dalekie od doskonałości, nie dostrzegano i nie doceniano bowiem korzyści płynących z programowania i planowania wieloletniego. Wielu autorów wskazuje na paradoks planowania w gospodarce socjalistycznej, która z założenia miała być gospodarką planową, a jej najsłabszym punktem było właśnie planowanie i realizacja przyjętych planów⁷.

W Polsce zasadę gospodarki planowej wprowadził dekret z 1947 roku o gospodarce planowej, który formalnie obowiązywał do 1982 roku. Na mocy przedmiotowego dekretu miały być przygotowywane narodowe plany gospodarcze określające podstawowe zadania gospodarki narodowej w zakresie tworzenia i podziału dochodu narodowego oraz sposoby i środki, jakimi zadania te zostaną osiągnięte⁸. W 1982 roku została uchwalona ustawa o planowaniu społeczno-gospodarczym, obowiązująca do 1990 roku⁹.

Po początkowym okresie przemian społeczno-gospodarczych zapoczątkowanych pod koniec lat osiemdziesiątych minionego wieku gospodarka potrzebowała ukierunkowania na działania perspektywiczne. Dlatego już w 1994 roku została opracowana Strategia dla Polski 1994–1997, będąca programem rozwoju społeczno-gospodarczego i stanowiąca średniookresowy program reform strukturalnych i rozwoju społeczno-gospodarczego¹⁰. Kolejnym krokiem w planowaniu strategicznym okazały się Narodowe Plany Rozwoju¹¹ na lata 2004–2013¹², będące w zamierzeniu ich autorów planami działań zmian strukturalnych w gospodarce, które Polska, wstępując w 2004 roku do Unii Europejskiej, musiała zrealizować. W dalszym ciągu brakowało jednak spójnej strategii rozwoju państwa, obejmującej wszystkie możliwe obszary jego aktywności. Polska wprowadziła wprawdzie

⁷ Zob. np. C. Kosikowski, *Prawo gospodarcze publiczne*, Warszawa 1995, s. 117.

⁸ Dekret z dnia 1 października 1947 roku o planowej gospodarce narodowej (Dz.U. Nr 64, poz. 373).

⁹ Dz.U. z 1987 r. Nr 4, poz. 26 ze zm.

¹⁰ G.W. Kołodko, *Strategia dla Polski*, Warszawa 1994, s. 224.

¹¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o Narodowym Planie Rozwoju (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1465).

¹² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 roku w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004–2006 (Dz.U. Nr 149, poz. 1567).

system zarządzania rozwojem, który pozwala na sprawne kierowanie polityką rozwoju państwa. Polityka ta pozwala określać cele rozwojowe kraju i planować, w jaki sposób zostaną zrealizowane¹³. W efekcie zmian w systemie zarządzania rozwojem zaplanowano opracowanie dokumentu długookresowego o charakterze wizyjnym — „Koncepcja rozwoju kraju”, którego celem ma być określenie wariantów rozwoju Polski w wymiarze społeczno-gospodarczym.

Planowanie strategiczne w Polsce nabrało większego dynamizmu od 2011 roku. Wówczas to Najwyższa Izba Kontroli, po przeprowadzonej kontroli planowania strategicznego kraju w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zwróciła uwagę na poważne braki w zakresie zarówno istnienia poszczególnych polityk publicznych w wymiarze krótko- i średniookresowym, jak i strategii długookresowej. Nie zapominajmy, że administracja publiczna z jednej strony jest podmiotem wykonującym kierunkowe decyzje polityczne rządu, a z drugiej — realizuje normalne funkcje właściwe dobremu administrowaniu. Administracja publiczna będzie racjonalnie działała, jeżeli będzie wiedziała, jakie działania i w jakich kierunkach powinna podejmować. Niezbędne jest zatem zdefiniowanie strategii rozwoju państwa, zarówno strategii długookresowej, jak i strategii średnio- i krótkookresowych odnoszących się do poszczególnych dziedzin gospodarki państwa. Tylko wtedy legislatorzy będą tworzyć dobre, racjonalne prawo, wyrażające przyjęte kierunki strategiczne rozwoju państwa, cały zaś aparat administracyjny będzie mógł podejmować racjonalne działania, realizując swoje ustawowe kompetencje.

Polityki publiczne kreujące rozwój systemu zamówień publicznych

Na fali rozpoczętego procesu planowania strategicznego decydenci polityczni zwrócili uwagę na potrzebę opracowania odpowiedniej polityki w obszarze szeroko rozumianych zamówień publicznych. Stało się to pod wpływem ustawodawstwa unijnego w przedmiotowym obszarze, skoncentrowanego na definiowaniu w treści dyrektyw koordynujących zamówienia publiczne coraz większej liczby celów politycznych, których to uwzględnienie, z punktu widzenia państw członkowskich, może powodować znaczne dodatkowe koszty. Dlatego też każde państwo członkowskie w swojej polityce zakupowej musi indywidualnie wypra-

¹³ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz szczegółowy dokument — Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski, który Rada Ministrów przyjęła 27 kwietnia 2009 roku, ponadto Rada Ministrów 14 lutego 2017 roku przyjęła Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku).

cować podejście do kwestii polityki i promowania celów politycznych, a nie minimalizowania kosztów takich transakcji¹⁴.

Przepisy dotyczące zamówień publicznych są każdorazowo przy opracowywaniu nowego pakietu dyrektyw koordynujących procedury udzielania zamówień publicznych poddawane przeglądowi w Europie¹⁵. Zazwyczaj ścierają się dwa stanowiska w zakresie kierunku zmian, mianowicie — część środowisk wzywa do bardziej aktywnego wykorzystania zamówień publicznych jako narzędzia polityki w celu stymulowania innowacji, zielonych technologii i włączenia społecznego. Z kolei druga grupa jest za dalszą integracją rynku europejskiego, a tym samym za wprowadzaniem przepisów, które ograniczają stosowanie elastycznych procedur. Od pewnego czasu możemy zaobserwować, że z każdą zmianą pakietu dyrektyw koordynujących udzielanie zamówień publicznych pojawia się coraz większa tendencja do włączania coraz większej liczby celów politycznych do przepisów dyrektyw. Może to być korzystne na niektórych poziomach i dla grup szczególnie uprzywilejowanych. Jednocześnie może jednak powodować konflikty interesów z innymi poziomami, jak w przypadku zamówień udzielanych przez określone grupy podmiotów publicznych. Zasadniczo każdy nowy cel wiąże się z dodatkowymi kosztami i może ograniczać konkurencję, co może spowodować podniesienie cen. W rezultacie podmioty publiczne mogą uzyskać mniej korzystne oferty w porównaniu z sektorem prywatnym. Aby zmniejszać negatywne aspekty związane z wykorzystywaniem celów politycznych w zamówieniach publicznych, sektor publiczny powinien konstruować zestandaryzowane polityki dotyczące zamówień publicznych, poszukując nieraz alternatywnych rozwiązań, które wpisywałyby się w nurt planowania strategicznego państwa.

Dostrzegając potrzeby w tym zakresie, 26 lipca 2017 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia dokumentu „Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego”¹⁶, który stał się pierwszym rządowym dokumentem planistycznym w obszarze współczesnych zamówień publicznych. Dotyczył jednak wyłącznie zamówień opartych na współpracy sektora publicznego z sektorem prywatnym — poza nim znalazły się wszystkie zamówienia klasyczne oraz sektorowe. Już w trakcie prac legislacyjnych nad nowym prawem zamówień

¹⁴ E. Czech, A. Panasiuk, *State Purchasing Policy: A New Institution of Public Procurement Law*, „Review of European and Comparative Law” 43, 2020, nr 4, s. 163–175.

¹⁵ Dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE; dyrektywa z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE; dyrektywa 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie udzielania koncesji.

¹⁶ Uchwała NR 116/2017 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2017 roku w sprawie przyjęcia dokumentu „Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego”.

publicznych pojawiła się jednak polityka zakupowa państwa, której konieczność opracowania wprowadziły przepisy ustawy o przepisach wprowadzających¹⁷.

Polityka zakupowa państwa, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych, ma określać priorytetowe działania państwa w obszarze zamówień publicznych, a także pożądaną kierunek działań zamawiających w zakresie udzielanych zamówień, który obejmuje przede wszystkim zakup innowacyjnych lub zrównoważonych produktów oraz usług, z uwzględnieniem zwłaszcza aspektów normalizacyjnych, kalkulacji kosztów w cyklu życia produktów, społecznej odpowiedzialności przedsiębiorców, upowszechniania dobrych praktyk i narzędzi zakupowych¹⁸. W takim ujęciu polityka zakupowa państwa ma być dokumentem strategicznym, wyznaczającym podmiotom sektora publicznego określone wartości i cele, które w danym okresie należy uwzględniać w procesie udzielanych zamówień publicznych, tak by je zrealizować w możliwie najszerszym zakresie. Polityka zakupowa państwa jest więc narzędziem, które przy wykorzystaniu zamówień publicznych będzie oddziaływało na określone obszary funkcjonowania państwa.

Polityki publiczne, w tym polityki regulujące obszar zamówień publicznych, należy traktować jako jeden z instrumentów realizacji strategii rozwoju państwa, cele zaś znajdujące się w tych politykach powinny być ściśle powiązane z planowaniem długookresowym, określającym politykę społeczno-gospodarczą państwa. Cele te powinny być wyrazem potrzeb i konieczności społeczno-gospodarczych, zdeterminowanych przez wewnętrzne i zewnętrzne warunki kraju, podstawowe wymogi ustroju politycznego i istniejący system wartości różnych grup społecznych¹⁹. Wymienione polityki wiążą się ściśle z zapisami Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Podstawowym założeniem strategii jest to, że polska gospodarka potrzebuje nowych impulsów rozwojowych, które zapewnią stabilny wzrost konkurencyjności na podstawie innych niż dotychczas czynników rozwojowych. Ważną rolę w realizacji założeń strategii mają odegrać zamówienia publiczne, polityka zakupowa państwa zaś została wskazana jako projekt strategiczny ujęty w obszarze „reindustrializacja średniookresowej strategii rozwoju kraju”.

Dostrzegając konieczność zmian w sektorze publicznym w związku z potrzebą rozwoju infrastruktury oraz wzrostem oczekiwań społecznych co do standardu świadczonych usług publicznych, podjęto starania w celu odpowiedniego zaprogramowania rozwoju w tym obszarze. Jak wcześniej wspomniano, takim dokumentem strategicznym stała się „Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego”. W dokumencie tym zaprojektowano liczne działania mające na celu zwiększenie skali inwestycji przy jednoczesnym zapewnieniu ich optymalizacji oraz korzyści dla interesu publicznego. Dopełnieniem działań stra-

¹⁷ Ustawa z dnia 11 września 2019 roku Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2020).

¹⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 roku — Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2019).

¹⁹ E. Czech, A. Panasiuk, *op. cit.*, s. 163–175.

tegicznych państwa w tym obszarze ma być polityka zakupowa. Wprowadzenie do polskiego prawa zamówień publicznych obowiązku opracowywania polityki zakupowej należy uznać za kolejny krok ku racjonalnemu wykorzystywaniu zamówień publicznych zgodnie z aktualnymi potrzebami państwa. Działanie krajowego ustawodawcy jest wynikiem zmian zachodzących w prawie europejskim, które ewoluuje w kierunku wykorzystywania zamówień publicznych do realizacji innych celów, niekoniecznie czysto zakupowych.

Kształtowanie polityki państwa w poszczególnych sektorach gospodarki należy zatem traktować jako pewną formę działania państwa wobec gospodarki. Jak wskazuje Marek Szydło, planowanie gospodarcze jako pewnego rodzaju specyficzna funkcja państwa względem gospodarki jest pewnym naturalnym instrumentem również w społecznej gospodarce rynkowej. Współczesne państwo, chcąc ograniczyć do minimum swoją interwencję w gospodarkę, jest niejako zmuszone do wprowadzania strategicznego planowania we wszystkich jego aspektach²⁰. Dzieje się tak ze względu na dynamizm przemian zachodzących w ramach samej administracji publicznej, jak również pod wpływem nurtów *New Public Management* (nowego publicznego zarządzania) i *good governance*. Pod wpływem planowania strategicznego na szczeblu centralnym zmniejszane zostają niejako negatywne aspekty funkcji regulacji gospodarczych państwa.

Podsumowanie

Planowanie strategiczne oraz opracowywane krajowe polityki publiczne stanowią ważne narzędzie w ręku państwa do aktywnego oddziaływania na gospodarkę. Dobrze przygotowane dokumenty będą wskazywały, w jakim kierunku ma zmierzać rozwój określonego obszaru funkcjonowania gospodarki, a ponadto mogą być pomocne do właściwego prowadzenia procesów gospodarczych przez uczestników gry rynkowej. Samo opracowanie polityki publicznej państwa nie przyniesie jeszcze spodziewanych efektów, o ile nie zostaną sprecyzowane odpowiednie reguły związane z jej wdrażaniem, zarówno na szczeblu administracji rządowej, jak i na szczeblach samorządowych.

Polityki publiczne jako swoistego rodzaju strategia działania sektora publicznego będą zdeterminowane nie tylko przez warunki wewnętrzne panujące w samej administracji, ale też przez otoczenie zewnętrzne, które będzie miało determinujący wpływ na kierunki jej realizacji, w związku na przykład z zachodzącymi procesami globalizacyjnymi czy integracyjnymi, tak by móc sprawnie oddziaływać na sferę społeczną i gospodarczą rozwoju państwa. Przykładowo,

²⁰ M. Szydło, *Planowanie indykatywne jako funkcja państwa wobec gospodarki*, [w:] *Funkcje współczesnej administracji gospodarczej. Księga dedykowana Profesor Teresie Rabskiej*, red. B. Pospowska, Poznań 2006, s. 148.

aby polityka zakupowa była sprawnie realizowana w praktyce, podmioty prowadzące postępowania zakupowe muszą być świadome celu, jaki postawił przed nimi ustawodawca. Jedynie osoby świadome celów i narzędzi, za pomocą których mają osiągnąć konkretne cele, będą bowiem w stanie efektywnie realizować założenia przyjętej polityki.

Bibliografia

- Banaszyk P., Fimińska-Banaszyk R., Stańda A., *Zasady zarządzania w przedsiębiorstwie*, Poznań 1997.
- Bartlett B., *How Excessive Government Killed Ancient Rome*, „Cato Journal” 14, 1994, nr 2.
- Czech E., Panasiuk A., *State Purchasing Policy: A New Institution of Public Procurement Law*, „Review of European and Comparative Law” 43, 2020, nr 4.
- Izdebski H., *Historia myśli politycznej i prawnej*, Warszawa 1996.
- Izdebski H., Kulesza M., *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 1998.
- Kołodko G.W., *Strategia dla Polski*, Warszawa 1994.
- Kosikowski C., *Prawo gospodarcze publiczne*, Warszawa 1995.
- Penc J., *Strategie zarządzania*, Warszawa 1994.
- Szydło M., *Planowanie indykatywne jako funkcja państwa wobec gospodarki*, [w:] *Funkcje współczesnej administracji gospodarczej. Księga dedykowana Profesor Teresie Rabskiej*, red. B. Popowska, Poznań 2006.
- Wierzbowski M., *Prawo gospodarcze. Zagadnienia publicznoprawne*, Warszawa 2005.
- Williams S., *Diocletian and the Roman Recovery*, Methuen-New York 1985.

Public Policies as a Measure of the State's Influence on the Economy

Summary

Nowadays, no one has any doubts that economic planning is one of the most important functions of the state's influence on the economy. The state is more and more actively involved in the preparation of detailed public policies aimed at achieving public goals in the economy. Recently, we had a chance to observe particular activities of public authorities in the area of public procurement. The author attempts to analyze the development of strategic planning of the state with the use of public policies.

Keywords: strategic planning, public policies, public procurement.

